

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«актуальні проблеми цивільного права і процесу»

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Право»
Факультет	Юридичний
Кафедра	Цивільно-правових дисциплін
Семестр	I
Кількість кредитів	4
Мова викладання	українська

Викладач	д.ю.н., доц. Ільків Олег Васильович
Контактна інформація	olihor@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми цивільного права і процесу» буде корисна здобувачам магістерського рівня вищої освіти. Дисципліна розглядає проблемні питання цивільного права та процесу, зокрема, загальні положення цивільного права та цивільного процесу, суб'єктний склад цивільних та цивільних процесуальних відносин; розкрито основні положення вчення про особисті немайнові права, речове право; проаналізовано особливості правового регулювання відносин, пов'язаних з інтелектуальною, творчою діяльністю; висвітлено проблеми зобов'язального, сімейного та спадкового права; розкрито основні аспекти вчення про цивільні процесуальні відносини, принципи цивільного процесуального права; висвітлено проблемні питання процесуальних строків, перегляду судових рішень та інші актуальні питання сучасної цивілістики. Наведено аналіз теоретичних поглядів з обраної тематики, судової практики, законодавства України та інших країн.
Мета та цілі	Поглиблене вивчення особливих правових інститутів цивільного права та процесу, встановлення проблематики відповідних правовідносин, вироблення навичок опрацювання нормативного матеріалу, вирішення правових проблем на науково-практичному рівні.
Результати навчання	Знати основні категорії, принципи, положення, цивільного права та процесу, вміти застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, розуміти основні актуальні проблеми в сфері цивільного права та цивільно-процесуальних відносин та надавати обґрунтовані висновки. Проводити консультації для фізичних осіб, фізичних осіб-підприємців, юридичних осіб щодо питань застосування цивільного та процесуального законодавства при вирішенні практичних завдань. Готувати проекти цивільних договорів, юридичних висновків, позовних заяв, рішень, скарг та інших цивільно-процесуальних документів. Надавати обґрунтовані юридичні висновки науково-практичного характеру щодо застосування цивільного та цивільно-процесуального

	законодавства. Здійснювати захист та представництво інтересів фізичних та юридичних осіб в судових органах, органах державної влади, на підприємствах, установах, організаціях.
Соціально-психологічні аспекти професійної компетентності (Soft skills)	Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills - соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Цивільне право», «Цивільний процес».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
1. Вчення про суб'єктів цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних прав. Правочини.	Співвідношення правоздатності та суб'єктивних цивільних прав фізичних осіб. Проблеми захисту особистих немайнових прав фізичної особи. Особливості правового статусу фізичної особипідприємця. Цивільна правосуб'єктність юридичної особи. Юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права. Поняття об'єкта цивільних прав та об'єкта цивільних правовідносин. Оборотоzdатність об'єктів цивільних прав. Проблеми класифікації правочинів та її співвідношення з класифікацією зобов'язань. Проблеми правового регулювання електронних правочинів. Правова природа недійсного правочину. Правові відмінності нікчемних та оспорюваних правочинів. Цивільно-правові наслідки недійсності правочину.	Тести, питання
2. Концептуальні положення речового права.	Речове право в системі цивільного права України. Види та система речових прав. Законне та незаконне володіння. Обмеження та обтяження права власності. Проблематика визначення видів права власності. Довірча власність. Набувальна давність як спосіб набуття права власності. Право на житло та особливості реалізації права власності на житло. Поняття та особливості припинення особистого сервітуту. Проблеми реалізації права власності на земельну ділянку. Визначення земельного сервітуту та його відмінності від оренди земельної ділянки. Правові проблеми здійснення права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) та права забудови земельної ділянки (суперфіцій). Науково-практичні проблеми захисту права власності.	Тести, кейси
3. Теоретичні положення про зобов'язання.	Вчення про зобов'язальне правовідношення. Підходи до класифікації зобов'язань. Заміна сторін у зобов'язанні. Цесія, новація, делегація, суброгація: правові проблеми застосування. Проблемні питання застосування видів забезпечення виконання зобов'язань. Правові проблеми реалізації застави. Проблемні питання укладення, виконання, зміни та розірвання договору. Деліктні зобов'язання. Правові відмінності деліктних зобов'язань від кондикційних.	Кейси, тести
4. Особливості цивільно-	Теоретичні конструкції цивільно-правової відповідальності. Проблемні питання грошових зобов'язань та правові	Кейси, практичні

правової відповідальності.	наслідки їх порушення. Звільнення від цивільно-правової відповідальності. Страхування цивільно-правової відповідальності. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури та суду.	завдання
5. Загальні науково-практичні положення спадкового права	Теоретичні проблеми спадкового права. Суб'єкти та об'єкти спадкового правонаступництва. Спадкова трансмісія та спадкове представлення. Проблемні аспекти спадкування за заповітом. Заповідальний відказ та особливості його реалізації. Зміна черговості при спадкуванні за законом. Право на обов'язкову частку у спадщині та його реалізація. Здійснення права на спадкування. Охорона спадкового майна. Практичні аспекти оформлення спадщини. Проблемні питання укладення, розірвання спадкового договору. Відмінність спадкового договору від договору довічного утримання та заповіту подружжя.	практичні завдання
6. Проблеми сучасного сімейного права	Сім'я як об'єкт правової охорони. Співвідношення понять «розірвання шлюбу» та «визнання шлюбу недійсним». Особливості укладення та розірвання шлюбу з іноземним елементом. Правові наслідки конкубітату. Відшкодування моральної шкоди за сімейним законодавством України. Застосування позовної давності в сімейному праві. Відповідальність та санкції у сімейному праві. Проблемні питання визначення походження дитини від батьків. Вирішення спорів, пов'язаних з вихованням та місцем проживання дітей. Проблемні питання особистих немайнових відносин членів сім'ї. Правовий режим земельних ділянок та житла, набутих чоловіком, дружиною внаслідок приватизації. Корпоративні права подружжя. Правовий режим кредитних коштів, одержаних одним із подружжя в шлюбі. Проблемні питання поділу спільного майна подружжя. Аліментні зобов'язання в цивілістичному процесі.	Кейси, практичні завдання
7. Проблеми сучасного житлового права	Право на житло та його забезпечення Проблематика визначення поняття «житло». Обмеження та обтяження права власності на житло. Проблемні питання набуття права власності на житло. Поняття особистого житлового сервітуту та правові аспекти його реалізації. Особливості здійснення права користування житлом. Правові аспекти здійснення спільної власності співвласників багатоквартирного будинку. Проблемні питання утримання житлового фонду. Практичні проблеми укладення, зміни та розірвання договору найму житла.	Кейси, тести
8. Вчення про цивільні процесуальні відносини	Концептуальні положення цивільно-процесуальних правовідносин. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Правове положення сторін у цивільному судочинстві. Представництво у цивільному судочинстві. Проблеми розвитку форм захисту прав та законних інтересів осіб. Судова система України: стан та перспективи розвитку. Проблеми доступності правосуддя та правової допомоги.	практичні завдання
9. Поняття та значення цивільної	Сутність цивілістичного процесу та його значення Проблема визначення поняття принципів цивільного процесуального права. Поняття та значення цивільної процесуальної форми.	практичні завдання

процесуальної форми.	Поняття та значення цивільного процесу (цивільного судочинства). Стадії цивільного судочинства. Позовна форма захисту цивільних прав та інтересів громадян та організацій. Процесуальні особливості наказного провадження. Поняття та значення окремого провадження.	
10. Процесуальні строки, як гарантія ефективного цивільного судочинства.	Процесуальні строки, як гарантія ефективного цивільного судочинства. Початок перебігу та закінчення процесуальних строків. Актуальні питання поновлення та продовження процесуальних строків. Наслідки пропущення процесуальних строків. Процесуальні строки на різних стадіях цивільного судочинства. Критерії оцінки розумності тривалості розгляду справи.	Тести/ практичні завдання
11. Теорія доказів в цивільному процесі.	Доказові факти. Правові презумпції. Збір доказів в цивільному процесі. Проблематика електронних доказів. Електронний документ, як джерело доказів в цивільному судочинстві. Підстави, способи і порядок забезпечення доказів. Докази та доказування: співвідношення понять. Дослідження доказів, як етап процесу доказування в цивільному судочинстві. Проблеми оцінки критеріїв належності та допустимості доказів.	практичні завдання
12. Особливості перегляду процесуальних рішень.	Система перегляду судових рішень в цивільному судочинстві. Апеляційне оскарження ухвал суду першої інстанції у цивільному судочинстві. Порядок розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Межі розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами. Особливості перегляду судових рішень Верховним Судом України. Підстави та порядок звернення до Європейського суду з прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини та проблеми їх виконання. Сучасні проблеми виконання судових рішень.	практичні завдання

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Загальна декларація прав людини. Документ ООН, схвалено 10 грудня 1948 року. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
5. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. № 2947-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу : навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків : Право, 2017.–808 с.
8. Ільків О. В. Речові права в умовах новелізації цивільного законодавства України: монографія / О. В. Ільків.– Рівне: О. Зень, 2021.– 456 с.
9. Васильєв С. В. Цивільний процес: Підручник. / С. В. Васильєв. К.: Алерта, 2019. 506 с.
10. Науково-практичний коментар Цивільно процесуального кодексу України : за заг.

- ред. д-ра юрид. нук, проф., акад. Акад наук вищ. шк. України М. М. Ясинка ;[наук. Ред. Й. Г. Богдан та ін.] . - Київ : Правова єдність : Алерта, 2018. - 602 с
11. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2 т. / за заг. ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця ; [наук. ред. М. М. Хоменко]. - Київ : Юрінком Інтер, 2019. - 1046с.
 12. «Проблеми цивільного права та процесу» 24.05.2019 Тези доповідей учасників науково-практичної конференції, присвяченої світлій пам'яті Олександра Анатолійовича Пушкіна
 13. Сімейне право: підручник Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка/ за ред. О. В. Дзери - Київ: Юрінком 2020 . 520с
 14. **Майданик Р. А. Речове право: підручник / Київ: Алерта, 2019. 1102 с.**
 15. **[Ромовська З.В.](#) Українське цивільне право. Договірне право. Академічний курс. ПАІС. 2020. 464 с.**
 16. **[Васильєв С.В.](#) Цивільне судочинство крізь призму судової практики. [Алерта](#). 2021. 304с.**
 17. **[Голубєва Н.Ю.](#) Альтернативне вирішення цивільно-правових спорів. Фенікс. 2021. 344с.**

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-6)	30
Змістовий модуль 2 (теми 7-12)	30
Підсумковий контроль (теми 1-12)– залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре

74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни